

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van GO! basisschool Magnolia Ukkel te UKKEL

Hoofdstructuur	basisonderwijs
Instellingsnummer	115527
Instelling	GO! basisschool Magnolia Ukkel
Directeur	Pascal ONDERDONK
Adres	Drogenbossesteenweg 156 - 1180 UKKEL
Telefoon	02-376.92.70
E-mail	bsgo.ukkel2@g-o.be
Website	www.bsgo-magnolia.be
Bestuur van de instelling	GO! scholengroep Brussel
Adres	Oud-Strijderslaan 200 - 1140 EVERE
Scholengemeenschap	SGE BRUSSELIA I
Adres	Edmond Mesenslaan 2 - 1040 ETTERBEEK
CLB	GO! CLB Brussel
Adres	Dielegghemse Steenweg 24 - 1090 JETTE
Dagen van het doorlichtingsbezoek	17-03-2014, 18-03-2014, 19-03-2014, 20-03-2014
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	20-03-2014
Datum bespreking verslag met de instelling	28-04-2014
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Guido AERTS
Teamleden	Béatrice COOPMAN

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus.....	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?.....	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie.....	8
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie en wiskundige initiatie	8
3.1.1.4 Lager onderwijs: wiskunde.....	11
3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie	13
3.1.1.6 Lager onderwijs: ICT.....	15
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid , veiligheid en hygiëne'?.....	17
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	17
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	17
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	19
4.1 Deskundigheidsbevordering.....	19
4.2 Loopbaanbegeleiding	20
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	22
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	24
6.1 Wat doet de school goed?.....	24
6.2 Wat kan de school verbeteren?	25
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	26
8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING.....	26

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.
In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De GO! basisschool Magnolia Ukkel is gelegen aan de rand van de Brussels agglomeratie. De school rekruteert uit alle lagen van de bevolking. Het merendeel van de leerlingen heeft niet het Nederlands als thuistaal. Het Frans overheerst ook al zijn er heel wat taalgemengde gezinnen met een diversiteit aan talen.

Vanaf haar bestaan als autonome basisschool (september 2000) heeft de directeur samen met zijn schoolteam veel aandacht besteed aan de visie op samenhang, zoals beschreven in de leerplannen. Wereldoriëntatie vormt daarbij in beide afdelingen het centrale leergebied. Het team van de kleuterafdeling werkt meestal met gezamenlijk afgesproken thema's die aansluiten bij de leef- en belevingswereld van de kleuters. In de lagere afdeling vertrekken de onderwijzers vanuit het leergebied wereldoriëntatie en koppelen daar systematisch de inhoud voor Nederlands en muzische vorming aan. Doorheen de school is de opbouw van tijd- en ruimtekaders een voorbeeld van goede praktijk. De vele kansen die de leerlingen krijgen tot actief leren in uiteenlopende werk- en groeperingsvormen, het gebruik van de omgeving, het in de klas brengen van materialen... zorgen voor een sterk werkelijkheidsgericht onderwijs. Daarbij gebruikt het schoolteam intensief ICT als ondersteuning bij het leer- en onderwijsproces. Het talenbeleid versterkt verder de kwaliteit van het onderwijs. Niet alleen is er natuurlijke transfer van de schooltaal tussen de leergebieden, ook besteden de leraren veel aandacht aan de communicatieve aspecten van taal, de woordenschatontwikkeling, de leesbevordering en de creatieve schrijfpoddrachten die de ontwikkeling en het leren van de leerlingen kunnen versterken.

Het schoolteam bewaakt de kwaliteit van haar onderwijs op verschillende manieren. Opvallend is de sterke leerplangerichtheid die tot uiting komt bij de planning en de bewaking van wat de leerlingen leren. Met outputgegevens zoals van taalvaardigheidstoetsen en eindtoetsen zesde leerjaar volgt het schoolteam nauwgezet de vorderingen van de leerlingen op. Het schoolteam gebruikt deze gegevens om na te gaan wat ze nog kan bijsturen. Ook bevraagt de school geregeld de ouders, de leerlingen en de teamleden om de tevredenheid na te gaan. De directeur stuurt de verbeterprocessen aan, ondersteunt en gaat met gerichte klasbezoeken na of vernieuwingsinitiatieven doordringen tot op de klasvloer.

Het schoolteam wil zich permanent verbeteren. Daarom zet het team een helder professionaliseringsbeleid op. Ze richt daartoe ondersteuningsvragen naar externe diensten. Het 'leren van elkaar op de klasvloer' kan echter nog aan belang winnen.

Uiteraard staat de kwaliteitsbewaking die het schoolteam voert in dienst van een optimale schoolloopbaan van de leerlingen. Het team neemt heel wat initiatieven waardoor de leerlingen zicht krijgen op de eigen mogelijkheden, zich bewust worden van hun talenten en ze de ruime beroepswereld leren kennen. Vooral vanuit het beleid 'sociaal-economische status' (SES) focust het team op taalvaardigheidsonderwijs en preventie- en remediëring om leerachterstand tegen te gaan.

Het onderzoek over de erkenningsvoorwaarden leverde op alle vlakken een positieve beoordeling op. De kleuterafdeling kan aantonen dat ze in voldoende mate de decretale ontwikkelingsdoelen voor wereldoriëntatie en wiskundige initiatie nastreeft. Het aanbod is sterk geïntegreerd in de themawerking en voldoende ruim. De kleuteronderwijzers gaan systematisch na of ze de leerplandoelen voldoende frequent aan bod laten komen. Een werkpuntje kan nog de inbreng van de kleuters zijn bij de invulling van de thema's. Al spelend en handelend doen de kleuters heel wat ervaringen op met getallen, meten en meetkunde waarbij ze diverse materialen kunnen hanteren.

In de lagere afdeling is het eveneens duidelijk dat de school voor de leergebieden wiskunde, wereldoriëntatie en ICT de eindtermen bereikt en/of nastreeft. Ook in deze afdeling bewaken de onderwijzers of alle leerplandoelen aan bod komen. Voor de lagere afdeling legt het team sterke outputgegevens voor als resultaat voor haar onderwijs. Daarbij scoren de domeinen 'cijferen' binnen wiskunde, en 'maatschappij' binnen wereldoriëntatie hoog. Voor wereldoriëntatie gebruiken de onderwijzers een waaier aan bronnen. Ze organiseren de thema's in een tweejarencyclus per graad. Het aanbod is sterk werkelijkheidsgericht en ook inhoudelijk goed afgesproken. Bijzondere aandacht gaat naar de domeinen natuur, techniek en maatschappij. Ook in de lagere afdeling kan de inbreng van de leerlingen nog meer tot zijn recht komen. De realiteitswaarde kan ook nog verhoogd worden door bij de uitwerking

van de thema's uit te gaan van de actualiteit. Voor de evaluatie en rapportering maken de onderwijzers een onderscheid tussen kennis en vaardigheden. Het onderscheid tussen specifieke vaardigheden eigen aan het leergebied en de bredere vaardigheden zoals spreekvaardigheden en sociale vaardigheden is echter onduidelijk. In een aantal leerjaren is de evaluatie te beperkt in de breedte. Voor wiskunde gebruiken de onderwijzers als basis een onderwijsleerpakket. De lessen zijn goed opgebouwd en de leerlingen krijgen voldoende kansen tot handelend leren en oefenen. Met foutenoverzichten volgen de onderwijzers de vorderingen van de leerlingen op en organiseren ze differentiatie en remediëring. Een aandachtspunt is het gebruik en de vergelijking van strategieën bij het oplossen van wiskundige problemen.

De school voert in samenwerking met de scholengemeenschap een krachtig ICT-beleid. De leerlingen gebruiken diverse toestellen binnen diverse toepassingen binnen verscheidene leergebieden. Met uitzondering van de eindterm 'ICT gebruiken om te communiceren' die minder frequent aan bod komt, zijn de activiteiten die de onderwijzers organiseren voldoende dekkend om deze decretale eindtermen na te streven.

De onderwijsinspectie formuleert voor beide niveaus een gunstig advies. Verder formuleert de onderwijsinspectie een gunstig advies voor de overige erkenningsvoorwaarden en de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Het inspectieteam waardeert de inspanningen die de school levert om hoog kwalitatief onderwijs te leveren. Het hoopt dat de school met hetzelfde elan haar onderwijskwaliteit nog verder verbetert en rekening houdt met de aanbevelingen die in dit verslag zijn geformuleerd.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

- wiskundige initiatie
- wereldoriëntatie

Lager onderwijs - Leergebieden

- wiskunde
- wereldoriëntatie

Lager onderwijs - Leergebiedoverschrijdend

- ICT

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

- Deskundigheidsbevordering

Onderwijs - Begeleiding

- Loopbaanbegeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De kleuterafdeling streeft in voldoende mate de ontwikkelingsdoelen voor wereldoriëntatie na. De verschillende domeinen komen in een geïntegreerd thematisch aanbod voldoende aan bod. De kleuteronderwijzers bewaken systematisch de doelen van het leerplan. Het onderwijs is werkelijkheidsgericht en geeft de kleuters veel kansen tot handelend leren in uiteenlopende werk- en groeperingsvormen. Het kleuterteam volgt de ontwikkeling van de kleuters op om van daaruit differentiatie en zorg te organiseren.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet

De kleuterafdeling streeft in voldoende mate de ontwikkelingsdoelen voor wiskundige initiatie na. Het onderwijsaanbod is voldoende evenwichtig en degelijk geïntegreerd. De kleuteronderwijzers bewaken systematisch de doelen van het leerplan en besteden veel aandacht aan begrijpen en hanteren van wiskundetaal.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie en wiskundige initiatie

Curriculum
Onderwijsaanbod
Planning
Referentiekader
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

Om aan te sluiten bij de leefwereld van de kleuters biedt het kleuterteam het onderwijsaanbod thematisch aan. Geregeld overlegt het team over de themakeuze met aandacht voor gezamenlijke activiteiten, verscheidenheid in aanbod en het ontwikkelingsniveau van de eigen kleutergroep. De kleuteronderwijzers bieden zowel een beperkt aantal kalendergebonden thema's aan als een verscheidenheid aan brede thema's uit de belangstellingswereld van de kleuters. Mede door de strikte planning organiseren de kleuteronderwijzers minder thema's die voortkomen vanuit plotse interesses van de kleuters of occasionele gebeurtenissen. De kleuteronderwijzers staan nog weinig stil bij hoe ze systematisch de kleuters kunnen betrekken bij de selectie van inhoud en activiteiten.

Binnen de thema's komen alle domeinen van wiskundige initiatie en wereldoriëntatie voldoende evenwichtig in natuurlijke samenhang en in samenhang met de andere leergebieden aan bod. Dit zorgt voor een krachtige horizontale samenhang. Het team bewaakt de didactische frequentie van de na te streven leerplandoelen en reflecteert in toenemende mate over de hiaten en bijsturing van het aanbod. Zowel door het gebruik van de leerplannen bij de bewaking en de bijsturing van het onderwijsaanbod als door de uitgekende week- en dagplanning is het onderwijs sterk leerplangericht. Omwille van de taaluitdagingen die de leerlingenpopulatie met zich meebrengt, vertrekt het team bij elk thema vanuit een themaverhaal. Het team voorziet een veelheid aan activiteiten waarbij de themataal aangeboden en geoefend wordt. Voor de schooltaal beschikt ze over een gegradeerde streefwoordenschatlijst met daarin een aantal wiskundige begrippen. Vooral uit de formulering van de

concreet-operationele lesdoelen is de aandacht voor schooltaal, en in enige mate voor instructietaal, af te leiden. Tijdens de bijgewoonde activiteiten maakten de kleuteronderwijzers veelvuldig gebruik van de verschillende soorten 'talen' om de taalvaardigheid van de kleuters te verhogen. Voor oudere kleuters die instromen zonder enige vaardigheid van het Nederlands, gebruikt de school een basiswoordenlijst met woorden die de communicatie met de kleuters over hun basisbehoeften bevordert.

De kleuteronderwijzers zorgen voor een levensecht aanbod door leeruitstappen te organiseren en door materialen in de klas te brengen. De keuze van het thema is duidelijk zichtbaar in de klasaankleding.

Specifiek voor wereldoriëntatie is het kleuterteam vanuit de analyse van een externe toets meer aandacht gaan besteden aan het domein natuur onder meer door te gaan zaaien en planten. De groei in complexiteit en abstractiegraad van de verschillende kalenders en van de hoekaanduidingen is degelijk. De kleuteronderwijzers gebruiken de verschillende kalenders op een functionele wijze om de ontwikkeling van het tijdsbegrip te bevorderen. Door geregeld te filosoferen vanuit hun vragen, leren de kleuters denken over mens en maatschappij op kleuterniveau. Zowel in een aantal thema's als in het aanbod van sommige hoeken krijgen de kleuters kansen tot kennismaken en handelen met techniek. De recente initiatieven voor de ontwikkeling van ontdekdozen dragen daartoe bij. De kleuters krijgen regelmatig de kans om geleid kleine experimentjes uit te voeren. Binnen de klassieke bouw- en constructiehoeken blijven echter kansen onbenut om zelfgestuurd technische ervaringen op te doen. Op basis van verscheidene keuzevormen leren de kleuters kiezen. Leren kiezen helpt de kleuter zijn eigen koers te bepalen en greep te krijgen op zijn eigen leer- en ontwikkelingsproces. Vanuit concrete schoolafspraken besteden de kleuteronderwijzers veel aandacht aan gezondheids- en milieueducatie. Het verkeersonderwijs komt meer gericht aan bod tijdens de voorbereiding en uitvoering van leeruitstappen.

De kleuteronderwijzers voorzien een resem aan wiskundige activiteiten uit de verschillende domeinen. Vooral vanuit de leerplanbewaking is de gradatie in het aanbod duidelijk. Iedere leeftijdsgroep beschikt over een gedifferentieerd en gegradueerd puzzelaanbod. Het winkeltje biedt kansen tot ruilen, wisselen en tellen. De kleuteronderwijzers bieden meten en wegen overwegend aan in geleide activiteiten. Door het gebruik van de ontdekboeken en -dozen bevorderen ze tevens het ontdekkend leren en het probleemoplossend denken.

De kleuters krijgen heel wat kansen tot leren door handelen, denken en verwoorden. Aan dat laatste aspect besteden de kleuteronderwijzers veel aandacht. Door gebruik van verscheidene werk- en groeperingsvormen en het rijke aanbod aan ook zelfgemaakte materialen die het handelend leren bevorderen, is het onderwijs sterk activiteitengericht.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd
Klasmanagement

Het kleuterteam besteedt de onderwijstijd op een efficiënte wijze. Vanuit de bevordering van de kleuterparticipatie volgt de school het op tijd komen en regelmatig aanwezig zijn, secuur op.

Doorgaans hanteren de kleuteronderwijzers een open en bevorderende onderwijs- en opvoedingsstijl waardoor ze een positief klasklimaat creëren. Meestal is er een goede afwisseling tussen klassikale, geleide en vrije activiteiten met zowel heterogene groepjes als homogene groepjes. De klasinrichting is overzichtelijk en sluit sterk aan bij het lopende thema.

Materieel beheer Uitrusting <i>Ontwikkelingsmaterialen</i>	Het kleuterteam beschikt over voldoende ontwikkelingsmaterialen om het aanbod te ondersteunen. Een aantal materialen is centraal opgeslagen. De kleuteronderwijzers beschikken daarvoor over een inventaris. Geregeld gebruiken de kleuters ICT-toepassingen, onder meer voor wiskundige activiteiten en bij het lezen van themaverhalen.
Materieel beheer Infrastructuur	De kleuteronderwijzers gebruiken goed de binnen- en buitenruimte. De ligging van de school in een groen geheel is een meerwaarde voor onder meer het wereldoriënterend onderwijs.
Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Kindvolgsysteem</i> <i>Gericht op bijsturing</i>	Het kleuterteam volgt de ontwikkeling van de kleuters op met verscheidene instrumenten. Frequent noteren de kleuteronderwijzers en zorgondersteuners observaties op klaslijsten. Notities over wiskundige initiatie die niet zozeer met wiskundetaal hebben te maken, komen daar minder in voor, tenzij af en toe bij de observaties van opvoedkundige spelen. Ook in de evaluatie van de dagelijkse activiteiten is geregeld informatie over kleuters met zorgnoden terug te vinden. Enkele malen per jaar vullen de kleuteronderwijzers met een kleurcode een gradueel opgebouwde signaallijst in dat fungeert als kleutervolgsysteem. Enerzijds zijn de rubrieken niet meer aangepast aan de actuele pedagogisch-didactische inzichten, de taalsituatie van de kleuters en aan de gebruikte leerplannen, anderzijds zijn de criteria waarmee de observaties beoordeeld worden duidelijk. Sinds kort noteren de kleuterleraren informatie over kleuters met ontwikkelingsproblemen in een digitaal overzicht, vooral ter voorbereiding van het zorgoverleg en de organisatie van zorgondersteuning. Met het recent ingevoerd 'kleuterportret' wil het kleuterteam op een eenvoudige wijze de brede talenten van de kleuters aanschouwelijk maken. Hoewel de kleuteronderwijzers al deze documenten nauwgezet invullen, rijst de vraag naar de planlast die gepaard gaat bij de beeldvorming. Op basis van de verzamelde gegevens bespreken de kleuteronderwijzers met de zorgondersteuners welke kleuters bijkomende hulp en aandacht nodig hebben en hoe en met welke materialen de ondersteuning zal plaatsvinden. Voor meer leerbedreigde kleuters, die ondanks de geleverde inspanningen geen of onvoldoende vooruitgang vertonen, organiseert de school zowel intern als extern overleg en neemt ze in samenspraak met de ouders bijkomende initiatieven.
Evaluatie Rapporteringspraktijk <i>Interne en externe</i> <i>communicatie</i>	De school bezorgt tweemaal een kleuterrapport aan de ouders van de oudste kleuters. Het rapport geeft een visueel beeld van de vorderingen die de kleuters maken in relatie tot de taal- en rekenvoorwaarden.
Begeleiding Leerbegeleiding <i>Zorg</i>	De kleuteronderwijzers spannen zich in om met de ontwikkelingsverschillen tussen kleuters om te gaan. Ze organiseren differentiatie door onder meer mondeling de opdrachten aan het ontwikkelingsniveau van de kleuters aan te passen, al dan niet extra hulp te geven, bijkomende verplichte taken te organiseren, kleuters op een ander abstractieniveau te laten werken en door het gebruik van een gegradeerd puzzelsysteem. Ze beschikken over een aantal zelfcorrigerende materialen, maar omdat de opdrachten daarbij zelden zijn gegradeerd, missen ze de kans om de kleuters regelmatig zelfgestuurd gedifferentieerd aan de slag te laten gaan. Meer geplande differentiatie wordt georganiseerd met 'moetjes en magjes' en wanneer de zorgondersteuner in de klas aanwezig is. De remediëring richt zich, gezien de leerlingenkenmerken, vrij sterk naar het taalonderwijs. Omdat het aanbod sterk geïntegreerd is, zijn er evenwel ook positieve effecten naar wiskundige initiatie en wereldoriëntatie. Tijdens sommige bijgewoonde zorgactiviteiten kon het rendement door een

betere organisatie verhoogd worden. Zowel de kleuteronderwijzers als de zorgondersteuners houden per kleuter systematisch de initiatieven bij, welk effect ze hebben en soms wat de kwaliteit is van de interventie.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering

Interne expertise
Nascholingen

Naar aanleiding van de analyse van externe eindtoetsen voor het domein natuur heeft het kleuterteam onder impuls van de directeur de gegevens uit de overzichten met leerplandoelen doorgenomen, en gereflecteerd over de mogelijke hiaten. Deze reflectie heeft geleid tot bijsturing van het aanbod en de themapanning.

Momenteel richt het kleuterteam zich op het klasmanagement en -organisatie om de vele geïntroduceerde werkvormen een gepaste plaats te geven. In eerste instantie heeft dat geleid tot een professionaliseringsvraag aan een extern ondersteuningsinitiatief rond zelfstandig en zelfsturend leren.

3.1.1.4 Lager onderwijs: wiskunde

Voldoet

De lagere afdeling kan aan de hand van verschillende gegevens aantonen dat ze met haar leerlingen de eindtermen voor wiskunde nastreeft en bereikt. De outputgegevens en de kwaliteit van de bijgewoonde lessen geven daarover sterke indicaties. De leerlingen krijgen ruime kansen tot handelend leren. De onderwijzers volgen de vorderingen van de leerlingen goed op. Vooral de rekenzwakke leerlingen krijgen extra aandacht en ondersteuning.

Curriculum
Onderwijsaanbod

Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

Het schoolteam behaalt met haar laatstejaarsleerlingen goede resultaten op gestandaardiseerde eindproeven. Vooral het domein 'cijferen' scoort zeer goed. Omdat deze proeven, in tegenstelling tot het leerplan, geen domein 'problemen oplossen' evalueren, kan de school moeilijk zicht krijgen op de resultaten daarvan.

De onderwijzers gebruiken consequent een onderwijsleerpakket als basis voor het onderwijsaanbod.

Het aanbod is vrij evenwichtig opgebouwd. Voor een aantal lessen waarin het handelend leren intensief is zoals het meten, voorzien de onderwijzers opdrachten in het hoekenwerk of vragen ze indien nodig ondersteuning van een zorgleraar. Enkele onderwijzers geven aan dat 'problemen oplossen' niet steeds voldoende intensief kan geoefend worden omwille van het geïntegreerd aanbod in het onderwijsleerpakket. Sommige onderwijzers vullen met eigen opdrachten dit domein verder aan.

De onderwijzers bereiden de lessen degelijk voor. Bij de aanvang van de lessen activeren ze de voorkennis bij de leerlingen, maar zelden geven ze aan welke doelen op het einde van de les bereikt moeten worden. De evaluatie op het einde van de les ontbreekt soms. Het lesverloop is goed opgebouwd maar tijdens de instructie houden de meeste onderwijzers de touwtjes vrij lang in de handen, zodat wiskundig meerbegaafde leerlingen niet snel kunnen beginnen oefenen. De instructietaal is helder, waarbij veel aandacht gaat naar de specifieke wiskundige begrippen. De onderwijzers organiseren het oefenen zowel individueel als in kleine groepen.

Vooral door het gebruik van rekenverhalen en materialen is het wiskundeonderwijs voldoende realistisch.

Zowel uit de analyse van het leerlingenwerk, de bijgewoonde lessen als de gesprekken blijkt dat de onderwijzers bij het oplossen van wiskundige problemen het onderwijs vrij strak sturen naar één oplossingswijze. Enkele onderwijzers wijzen op het sterk talige karakter van de opgaven, waardoor ze extra tijd moeten besteden aan het taalaspect. Sommige onderwijzers gebruiken een

algemene oplossingsstrategie als houvast. Alternatieve oplossingsstrategieën en -schema's komen echter weinig aan bod zodat vergelijken van oplossingsstrategieën weinig mogelijk is.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd
Klasmanagement

De school voorziet de onderwijstijd zoals aangegeven door de onderwijskoepel. In het hoekenwerk krijgen de leerlingen bijkomende oefenkansen.

In het klasbeeld voorzien de onderwijzers ondersteunende wandplaten vooral voor de domeinen getallen, bewerkingen en meetkunde. Minder aandacht gaat er naar de voorstelling van referentiematen. De opstelling is meestal overdacht maar sommige wandplaten zijn te overladen waardoor de leesbaarheid vermindert.

Geregeld krijgen de leerlingen de kans om ICT te gebruiken. Enkele onderwijzers maakten opdrachten en instructiefilmpjes die snel opgeroepen kunnen worden door gebruik van QR (Quick Response)-codes in combinatie met tablets.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Gericht op bijsturing

Het team gebruikt hoofdzakelijk de toetsen uit het onderwijsleerpakket om de vorderingen van de leerlingen op te volgen. Er zijn aanzetten om vanuit de verwachtingen van de toetsen bij het onderwijsleerpakket na te gaan of de leerlingen al dan niet de minimumdoelen behalen.

Na analyse van de (pre)-toetsen hernemen de onderwijzers leerinhouden en doelen die minder goed scoren. Geregeld herstructureren de onderwijzers de toetsen volgens de indeling van de leerplannen. Foutenanalyses vormen de basis voor verdere differentiatie en remediëring. De onderwijzers geven rekenzwakke leerlingen bijkomende instructie en oefenkansen onder meer tijdens hoekenwerk.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De kwantitatieve foutenoverzichten geven de onderwijzers een beeld over de inhouden die nog onvoldoende beheerst zijn. Op sommige toetsen is bij de correctie ook kwalitatieve informatie terug te vinden.

De onderwijzers gebruiken voornamelijk de differentiatiemogelijkheden van het onderwijsleerpakket, vooral voor de rekenzwakke leerlingen. Soms hergroeperen ze de rekenzwakke leerlingen om tijdens het inoefenen bijkomende instructie te kunnen geven. Sommige leerlingen mogen compenserende hulpmiddelen gebruiken. Enkele onderwijzers geven aan dat ze het uitbreidingspakket met verdiepende taken weinig gebruiken, omdat de leerlingen daar niet aan toe zijn.

Evaluatie
Rapporteringspraktijk
Evenwichtig en volledig
Interne en externe
communicatie

De onderwijzers rapporteren over het leergebied met een score per domein.

Zonder dat dit expliciet op het rapport vermeld is, hebben de onderwijzers zicht op de minimumverwachting dat het onderwijsleerpakket vooropstelt. De behaalde resultaten op de pretoetsen worden opgenomen op het rapport. Een enkele onderwijzer experimenteert met een beheersingsrapport waarin duidelijk is in welke mate de vooropgestelde doelen bereikt worden. Alle onderwijzers geven bijkomend positief geformuleerde feedback op het rapport.

3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De lagere afdeling kan aan de hand van outputresultaten en de analyse daarvan aantonen dat ze de eindtermen voor wereldoriëntatie met de leerlingen nastreeft en behaalt. Op een systematisch wijze bewaken de onderwijzers de leerplandoelen. De verticale samenhang is gebaseerd op duidelijke afspraken. Tijdens de activiteiten krijgen de leerlingen veel kansen tot actief leren in verschillende werk- en groeperingsvormen. Het onderwijs is voldoende werkelijkheidsgericht. Door de leerinhouden uit Nederlands en muzische vorming aan de thema's van het leergebied te koppelen is er een sterke transfer.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

De school neemt systematisch deel aan verscheidene eindtoetsen om de kwaliteit van het leergebied te bewaken. Uit analyse van deze gegevens blijkt dat de school met haar leerlingen goede resultaten behaalt. Voor het domein 'maatschappij' scoort de school zelfs hoog. Het schoolteam gebruikt de gegevens uit deze toetsen om na te gaan hoe ze haar onderwijs kan verbeteren. Wanneer resultaten van (deel)toetsen niet beantwoorden aan de hoge verwachtingen die de school stelt, onderzoekt ze daarvan de oorzaak. De analyse gaf onder meer aanleiding tot bijkomende initiatieven rond het domein natuur en verheldering van de leerplandoelen voor kaartbegrip.

Het team positioneert wereldoriëntatie als centraal leergebied. De onderwijzers plannen de leerinhouden per graad binnen een tweejarige cyclus. De leerinhouden uit Nederlands en muzische vorming, en soms ook uit andere leergebieden, sluiten op de thema's van wereldoriëntatie aan. De onderwijzers gebruiken verschillende bronnen om het onderwijsaanbod in te vullen. Sommige onderwijzers activeren de voorkennis van de leerlingen door samen te brainstormen over wat de leerlingen al weten. Ze staan minder stil bij wat de leerlingen zelf nog te weten willen komen. Af en toe schakelen de onderwijzers verhalen in om de leerlingen bij de thema's te betrekken. Er worden nog kansen gemist om leerinhouden vanuit de actualiteit te duiden of te verdiepen of als middel om een thema of project op gang te brengen en te stimuleren.

Bij de voorbereiding van de lessen noteren de onderwijzers een aantal concreet-operationele doelen. Hoewel ze bij de aanvang van de bijgewoonde lessen een herhalingsmomentje voorzien om de kennis uit vorige lessen terug op te roepen, maken ze zelden de doelen vooraf kenbaar aan de leerlingen.

De onderwijzers bewaken op consequente wijze het onderwijsaanbod ten opzichte van de leerplandoelen. Het principe van de multiperspectiviteit komt wisselend tot uiting. Sommige thema's zijn erg breed en bieden veel kansen tot het leggen van relaties over de domeinen heen. Andere thema's blijven beperkt tot een paar domeinen.

Het team van de lagere afdeling maakt duidelijke afspraken over de verticale samenhang. Door de systematische bewaking van het onderwijsaanbod is de verticale samenhang op het vlak van de doelen duidelijk. Door per graad samen zowel thema's als inhouden vast te leggen in een tweejarencyclus, is eveneens de inhoudelijke samenhang gegarandeerd. De afspraken over de gradatie in tijds- en ruimtekaders liggen vast in het schoolwerkplan.

Het onderwijs in wereldoriëntatie is sterk werkelijkheidsgericht. Geregeld gaan de leerlingen op uitstap in de dichtbijgelegen schoolomgeving. De school beschikt over een eenvoudige inventaris van de mogelijkheden. Van elke leeruitstap maken de onderwijzers een evaluatie. In de klassen is het actuele thema duidelijk zichtbaar door onder meer een toontafel of een themahoek. De

onderwijzers gebruiken de tijds- en ruimtekaders functioneel zowel tijdens de themalessen als bij de bespreking van de actualiteit. In sommige klassen is de voorstelling van de tijdslijn echter te druk door een overmaat aan impulsen. De onderwijzers gebruiken verschillende soorten kaarten om de relaties hiertussen te verduidelijken. Zowel met relevante thema-inhouden als door bespreking van de actualiteit leren de leerlingen over maatschappelijke relaties en komen ze in contact met belangrijke waarden. Daarvoor voorzien de onderwijzers verschillende soorten bronnen. Vanaf de bovenbouw gebruiken de leerlingen een sjabloon om de bespreking van de actualiteit voor te bereiden, wat bijdraagt tot het leren leren. Verkeersopvoeding komt zowel als een apart thema, geïntegreerd of soms in het hoekenwerk aan bod. Vooral tijdens de leerwandelingen leren en oefenen de leerlingen de vaardigheden in het verkeer en leren ze het openbaar vervoer gebruiken. Op een afgesloten parcours oefenen de leerlingen de nodige motorische fietsvaardigheden. Omwille van veiligheidsredenen kan de school geen praktische verkeersproef organiseren in het verkeer. Het team levert ernstige inspanningen rond het domein techniek. Inhouden over 'techniek en samenleving' komen voor in de thema's. Vooral in het hoekenwerk, dat in alle leerjaren wordt georganiseerd, krijgen de leerlingen kansen tot technisch handelen. Soms duidelijk, soms weinig, is er daarbij gerichtheid op de kerncomponenten van techniek: technisch systeem, technisch proces, hulpmiddelen en keuzes. Vanuit het leerplan voorzien de onderwijzers zowel geïntegreerde als aparte lessen seksuele en relationele vorming. De gezondheidseducatie komt zowel aan bod tijdens de thema's als door de organisatie van acties op schoolniveau.

Tijdens de bijgewoonde lessen kregen de leerlingen veel kansen tot actief leren. In de werkopdrachten komen geregeld ook een aantal probleemstellingen voor. De onderwijzers voorzien diverse leermiddelen en gebruiken verschillende werken en groeperingsvormen. Onder meer door de leerlingen de geleerde inhouden te laten presenteren, bieden ze hen kansen om een beperkte hoeveelheid inhouden te leren verwerken. Voorafgaand aan de toetsen voorzien de onderwijzers een studiewijzer waarop ze aangeven welke kennis en vaardigheden de leerlingen moeten beheersen. Om de leerlingen gericht te laten studeren, maken sommige onderwijzers een samenvatting. De leerlingen krijgen echter zelf minder kansen om vooraf grotere gehelen samen te vatten en te structureren tot overzichtelijke, studeerbare gehelen.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd
Klasmanagement

Rekening houdend met de opdrachten voor wereldoriëntatie in het hoekenwerk, voorzien de onderwijzers de door de onderwijsschool aangeraden onderwijstijd. Door de themawerking over de leergebieden heen krijgen de inhouden bijkomende betekenis in andere leergebieden. De onderwijzers hanteren een stimulerende begeleidingsstijl. De instructie is duidelijk en helder, de leerlingen gaan snel aan de slag, meestal in groepswerk. Door het gebruik van een coöperatieve werkvorm leren de leerlingen verschillende rollen uitvoeren. De onderwijzers bewaken daarbij of de leerlingen zich de aangeleerde (gespreks)regels houden.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

De school beschikt over voldoende leermiddelen. Zowel de onderwijzers als de leerlingen gebruiken de digitale borden efficiënt. Opvallend is het veelvuldig gebruik van digitale media, zoals computers en tablets.

Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i>	De onderwijzers bereiden samen met de leerlingen de toetsen voor. Niet in alle leerjaren is de evaluatie voldoende frequent om representatief te zijn. De toetsen zijn van voldoende kwaliteit. De onderwijzers peilen naar ankerkennis, een aantal inzichten en soms ook naar relaties en uitzonderlijk naar structuren. De onderwijzers evalueren ook geregeld een aantal vaardigheden, vooral binnen de overkoepelende domeinen tijd en ruimte. In de derde graad voorzien ze soms ook openboektoetsen.
Begeleiding Leerbegeleiding <i>Zorg</i>	Vooral door het gebruik van (coöperatieve) werkvormen differentiëren de onderwijzers. Wanneer bepaalde doelen op klasniveau onvoldoende bereikt worden, voorzien de onderwijzers bijkomende tijd om de daaraan gekoppelde leerinhouden te herhalen. Veeleer sporadisch krijgen de leerlingen de kans om een interessepunt aan de klas voor te stellen. Het team heeft nog weinig nagedacht over mogelijkheden om systematisch binnen wereldoriëntatie te differentiëren naar capaciteiten, interesses, tempo of doel.
Evaluatie Rapporteringspraktijk <i>Evenwichtig en volledig</i>	Op het rapport maken de onderwijzers vanaf de tweede graad onderscheid tussen 'kennis' en 'vaardigheden'. Binnen dat laatste aspect nemen de onderwijzers ook presentatie- en sociale vaardigheden op zonder een duidelijk onderscheid te maken met de specifieke vereiste vaardigheden binnen wereldoriëntatie. De meeste onderwijzers geven voor deze twee aspecten een globaal, kwantitatief resultaat. Een enkele onderwijzer experimenteert met een beheersingsrapport. Kwalitatieve gegevens en de evolutie die een leerling individueel doormaakt voor wereldoriëntatie zijn in de meeste groepen beperkt. De rapportering geeft dan ook een beperkt beeld van de interesses en talenten van de leerlingen voor dit leergebied. Het rapport geeft wel aanvullend informatie over de werk- en leefhouding.
Professionalisering Deskundigheidsbevordering <i>Nascholingen</i> <i>Interne expertise</i>	De laatste jaren hebben de onderwijzers vooral voor het domein techniek nascholing gevolgd. Het onderzoek en de daaropvolgende bijkomende studie van de leerplandoelen natuur en ruimte is een degelijke vorm van interne professionalisering.

3.1.1.6 Lager onderwijs: ICT

Voldoet

De lagere afdeling kan aantonen dat zij de eindtermen ICT in voldoende mate bij de leerlingen nastreeft. Voor bijna alle eindtermen voorziet de school een waaier aan activiteiten over de leergebieden heen. In samenwerking met de scholengemeenschap zet de school, onder meer vanuit een werkgroep, een beleid op om het gebruik van ICT als ondersteuning om het onderwijs- en leerproces verder te optimaliseren.

Curriculum Onderwijsaanbod <i>Referentiekader</i> <i>Planning</i> <i>Evenwichtig en volledig</i> <i>Samenhang</i> <i>Brede harmonische vorming</i> <i>Actief leren</i>	In samenwerking met de scholengemeenschap zet de school in op ICT als ondersteuning voor de verschillende vormen van leren. De scholengemeenschap zette zowel een strategisch als een operationeel beleidsplan op. Door het opstellen van een schooleigen leerlijn krijgen de beleidsplannen een verdere concretisering op schoolniveau. De school heeft al een sterke traditie opgebouwd in het gebruik van ICT. De beleidsplannen vormen verdere impulsen om het nog beter te doen.
---	--

Uit een zelf opgestelde inventaris blijkt dat de school ICT aanwendt op verschillende vlakken en als ondersteuning bij diversie leergebieden. Toch is het frequent gebruik van ICT nog deels leraarafhankelijk. De leerlingen gebruiken zeer geregeld ICT als ondersteuning bij de inoefening. Enkele onderwijzers maken daarvoor zelf ICT-toepassingen aan. Vooral op gebied van taal en bij aanverwante activiteiten krijgen de leerlingen kansen om ICT te gebruiken om te creëren. Nog

niet voor alle onderwijzers is het onderscheid duidelijk tussen het gebruik van ICT voor het creëren of als medium om te registreren. Geregeld presenteren de leerlingen ook informatie aan de klasgenoten. Binnen de lessen wereldoriëntatie en Nederlands gebruiken de leerlingen geregeld ICT om informatie op te zoeken en te verwerken. Enkele onderwijzers hebben al goed nagedacht over de eindterm ‘zelfstandig leren met ondersteuning van ICT’. Deze eindterm krijgt vooral vorm door het gebruik van webquests. Hoewel de leerlingen soms kansen krijgen om te communiceren met ondersteuning van ICT, is het aanbod hierover versnipperd en is daarvoor weinig verticale samenhang.

De school besteedt ook aandacht aan de attitudinale eindtermen ICT. Door gebruik van QR-codes worden de leerlingen zonder omwegen naar de nodige informatie geleid. De school nodigt externen uit om de leerlingen te sensibiliseren voor de gevaren van het internet. De ouders worden daarover schriftelijk geïnformeerd, maar nog niet pro-actief betrokken. Wanneer zich op het vlak van verantwoord gebruik van ICT problemen voordoen, gaat de school met de ouders van de betrokken leerlingen rond de tafel zitten.

De inhoudelijke leerlijn die de werkgroep met ondersteuning van de pedagogische ICT-begeleider uitwerkt, biedt de kans om de reeds aanwezige verticale samenhang verder uit te diepen. De werkgroep heeft hierbij aandacht voor de draagkracht en de deskundigheid van individuele teamleden.

Materieel beheer

Uitrusting

Leermiddelen

De school beschikt over voldoende leermiddelen om de eindtermen ICT na te streven. Zowel de onderwijzers als de leerlingen gebruiken de digitale borden op een goede manier. De uitrusting bestaat uit een diversiteit aan soorten toestellen. De leerlingen gebruiken zeer geregeld tablets. Voor het onderhoud van de infrastructuur kan de school beroep doen op zowel interne als externe expertise.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Evenwichtig en representatief

De school evalueert nog niet expliciet de vaardigheden van de leerlingen in het gebruiken van ICT. Wel bespreken de onderwijzers soms met de leerlingen hoe ze ICT hebben gebruikt als ondersteuning bij het leerproces.

Begeleiding

Leerbegeleiding

Zorg

Vooraf door minder ICT-vaardige leerlingen te laten samenwerken met meer vaardige leerlingen, krijgen deze eersten bijkomende kansen om hun vaardigheden te verbeteren. De technische ICT-leerlijn waarover de school beschikt, is tevens een steuntje voor de onderwijzers om leerlingen die op dat vlak nog leerkansen hebben, bijkomend te helpen.

Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Interne expertise

Nascholingen

De school gebruikt goed de interne expertise zowel op technisch als op pedagogisch-didactisch vlak. De onderwijzers wisselen ideeën en informatie uit. Voor tips en bijkomende informatie kan het schoolteam terecht bij de pedagogische en bij de technische ICT-coördinator van de scholengroep.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school gaat op systematische wijze de situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Dat blijkt uit de regelmaat waarmee ze controles uitvoert en laat uitvoeren. Hierdoor kent ze de mogelijke tekorten en is ze waakzaam voor ongunstige veranderingen of probleemsituaties in de onderwijsomgeving.

De instelling geeft op een voorbeeldige wijze gevolg aan de opmerkingen in de analyses van deskundigen. Ze houdt ook zoveel als mogelijk rekening met de opmerkingen van haar personeelsleden.

De weinige knelpunten qua bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne die de inspectie vaststelt, zijn gekend en opgenomen in de plannen die de beheersing ervan regelen. De uitwerking van deze plannen is heel concreet en realistisch zodat het inspectieteam kan aannemen dat de uitvoering zal volgen. Binnen haar budgettaire mogelijkheden doet de school immers al het mogelijke om de uitvoering van de plannen te bewaken. Zo werd op het ogenblik van de doorlichting het sanitair grondig vernieuwd.

De interne dienst kan aan de hand van verschillende gedetailleerde (meerjaren)plannen aantonen dat de school voldoende proactief en preventief handelt. De wijze waarop de instelling tekorten op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne opspoorst en beheerst, is een voorbeeld van goede praktijk.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja
Wordt de officiële school begeleid door de begeleidingsdienst van het GO!, OVSG of POV? (decreet bao - art. 62,§2,4°)	ja

3.2 Respekteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het orde- en tuchtreglement van de leerlingen met inbegrip van de beroepsmogelijkheden	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend	ja
• de procedure volgens welke beroep kan worden ingediend tegen een beslissing van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja

Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Deskundigheidsbevordering

- Doelgerichtheid** De school beschrijft in het nascholingsplan haar specifieke context op het vlak van personeelsorganisatie, leerlingenpopulatie en lestijdenpakket. Vanuit deze beginsituatie formuleert en motiveert de school haar ondersteuningsvragen ten aanzien van de externe organisaties waarmee ze al jaren samenwerkt. De persoonlijke functiebeschrijvingen bevatten eveneens een visie over het belang van individuele professionalisering en de relatie met de verbetering van de onderwijskwaliteit. De teamleden krijgen enige vrijheid om ook nascholingen vanuit eigen noden en interesses te volgen maar ze dienen ook rekening te houden met de gezamenlijke schoolprioriteiten. De directeur geeft daartoe ook persoonlijk advies vanuit de klasbezoeken en de functioneringsgesprekken. Voor de interne professionalisering organiseert de school structureel overleg, waarvan de inhoud aansluit bij zowel de schoolprioriteiten als bij de specifieke noden van de niveaus.
- Ondersteuning** Zowel interne als externe, individuele als gezamenlijke professionalisering wordt door duidelijke afspraken structureel ondersteund. Uit de analyse van de onderwerpen op de personeelsvergaderingen blijkt een duidelijke aansluiting bij de schoolprioriteiten en een frequente opvolging en evaluatie. Teamleden die externe nascholing hebben gevolgd, maken hierover een verslag en plaatsen dat op het intern digitaal platform. Wanneer de nascholing ook interessant is voor andere teamleden, brengen ze verslag uit op de personeelsvergadering. Het schoolteam koopt af en toe gemeenschappelijke literatuur aan waaruit eventueel nieuwe inzichten worden geïntegreerd in de schoolwerking. Nieuwe leraren worden ondersteund door de scholengemeenschap en sinds dit schooljaar krijgen ze een vrijgeroosterde, interne mentor toegewezen. Binnen de kleuterafdeling en binnen de graden organiseert de school structureel overleg onder meer om leerinhouden op elkaar af te stemmen. Enkele werkgroepen brengen geregeld verslag uit op de personeelsvergaderingen en doen voorstellen voor verbeteringsinitiatieven en acties. Hoewel er onder de teamleden een grote culturele gelijkgerichtheid is, organiseert de school zelden vormen van 'leren van elkaar op de werkvloer'. Hospiteren bij elkaar is na een eerste aanzet niet meer verdergezet. Het schoolteam gebruikt wel haar expertise om andere scholen van de scholengemeenschap te informeren over nieuwe initiatieven, zoals het taalhoekenwerk en de toepassing van QR-codes.
- Doeltreffendheid** Op personeelsvergaderingen evalueert het schoolteam het implementatieproces van de vernieuwingen. Het kleinschalige karakter van de school en de grote gezamenlijke doelgerichtheid bevorderen ook de onmiddellijke feedback aan elkaar. De directeur gaat met gerichte klasbezoeken na hoe nieuwe initiatieven in de klas uitgevoerd worden. Het actieplan 'sociaal-economische status' (SES) dat ook een aantal doelen op lerarenniveau bevat, vermeldt op welke wijze de betreffende acties geëvalueerd zullen worden. Omwille van recente personeelsswissels zijn een aantal doelen, die te maken hebben met de ondersteuning op de klasvloer om de differentiatievaardigheden van de leraren verder aan te scherpen, tijdelijk uitgesteld.

De school staat open voor externe beoordelingen. De directeur heeft het vorige doorlichtingsverslag aangewend om verbeteringen door te voeren. De school bewaakt sterk de resultaten van de leerlingen en tracht deel te nemen aan verscheidene initiatieven om de output op verschillende vlakken in kaart te brengen.

Ontwikkeling De grote gezamenlijke doelgerichtheid zorgt voor een grote responsiviteit bij het schoolteam. Heel wat teamleden geven aan dat het beleid hoge verwachtingen stelt maar dat ze ook sterk ondersteund worden om deze verwachtingen waar te maken. Uit de gesprekken en uit de analyse van de professionaliseringsvragen blijkt dat het schoolteam zich heel bewust is van haar verbeterpunten. Onder impuls van de directeur en met ondersteuning van de teamleden met specifieke opdrachten leeft een sterke ontwikkelingsdynamiek.

4.2 Loopbaanbegeleiding

Doelgerichtheid Het schoolteam tracht zowel met de kwaliteit van de leerbegeleiding als met structurele maatregelen de loopbaan van de leerlingen te optimaliseren en schoolse vertraging te vermijden. Rekening houdend met de leerlingenkenmerken blijkt uit de combinatie van de loopbaangegevens, de outputgegevens en de outcomes in het secundair onderwijs de school daar behoorlijk in slaagt. Niet alleen bij scharniermomenten, maar vrijwel permanent bewaakt de school de loopbaan van de leerlingen. Binnen het actieplan 'socio-economische status' (SES) kiest de school naast taalvaardigheidsonderwijs voor 'preventie- en remediëring'. Daarmee geeft de school het signaal dat zij van dit aspect een speerpunt wil maken in haar zorg voor de leerlingen. Een aantal doelen uit dit actieplan verwijst naar het belang van een vlotte schoolloopbaan. Met de vooraf geplande evaluatiemomenten gaat de school na of ze de acties op een goede wijze uitvoert.

Ondersteuning Het schoolteam neemt heel wat structurele maatregelen. Naast de verschillende overlegmomenten over de leerbegeleiding organiseert de school overgangsgesprekken. De klasleraren geven informatie door aan de volgende collega vooral over de uitgevoerde zorginterventies. Op een overzichtelijke fiche brengen de klasleraren de vorderingen van de individuele leerling in kaart. Ze noteren daartoe de resultaten van een aantal genormeerde taal(vaardigheids)toetsen en voor wiskunde de gemiddelde schoolresultaten. Het sjabloon bevat eveneens een overzicht van de motorische, de studie- en de sociale vaardigheden. De onderwijzers vullen met een code en soms met beknopte informatie hierover gegevens in wanneer het om een werkpunt van de leerling gaat of om een opvallend talent. Het kleutervolgsysteem bevindt zich in een overgangsfase. De signaallijst geeft een vrij brede kijk op de ontwikkeling van de kleuters. Met het kleuterportret tracht het kleuterteam dit beeld verder te verbreden en meer te richten op talentontwikkeling. Het nieuwe digitaal systeem focust dan meer op de zorgbegeleiding. Het team van de lagere afdeling brengt de brede talentontwikkeling minder systematisch in kaart. De beschikbare informatie richt zich vooral op de zorgbegeleiding. Toch blijkt uit de gesprekken dat de leraren veel aandacht hebben voor de brede ontwikkeling, zowel op muzisch, motorisch als op socio-emotioneel vlak.

Het schoolteam neemt een aantal initiatieven om de leerlingen keuzebekwaam te maken. Dat begint bij de keuzesystemen in de kleuterafdeling. In de lagere afdeling organiseren de onderwijzers hoekenwerk, maar dat is veeleer gericht op het handelend leren dan op het leren kiezen en organiseren van de taken. In een aantal thema's uit wereldoriëntatie maken de leerlingen kennis met een aantal beroepen wat hun latere keuzebekwaamheid ten goede komt. Geregeld krijgen de leerlingen kansen tot technisch handelen, wat een zicht geeft op de technische wereld. De leerlingen van de derde graad nemen deel aan het project rond goede keuzes maken met ondersteuning van de politie.

De voorbereiding van de toetsen wereldoriëntatie met een kijkwijzer in combinatie met het gebruik van de agenda geeft aan dat de lagere afdeling werk wil maken van leren plannen. Op het rapport mogen de leerlingen zelf een evaluatie van hun prestaties noteren. Dat is een aanzet om de vorming van het zelfconcept aan te wakkeren.

Het schoolteam besteedt veel aandacht aan de overgangen tussen de onderwijsniveaus. Wekelijks wisselen de leraren van de oudste kleuters en van het eerste leerjaar een uurtje van klas. De tijdsadders van de kleuterafdeling sluiten goed aan op de tijdsadders van de lagere afdeling, net als de verschillende werkvormen zoals hoekenwerk. Er zijn ook een aantal afspraken over wiskundige voorstellingen. De overgang naar het secundair onderwijs wordt intensief voorbereid, zowel door de organisatie van een aantal thema's als door andere initiatieven. De leerlingen gebruiken onder meer een 'wat-hoe-kiezen-boekje' om hun talenten, interesses en keuzes in kaart te brengen. Ze krijgen informatie over de structuur van het secundair onderwijs. De derde graad bezoekt de studiekeuzebeurs waar de leerlingen deelnemen aan workshops die gericht zijn op techniek. Ook een bezoek aan een landbouwbeurs staat gepland. Omwille van de inschrijvingsproblematiek geeft het schoolteam al in de eerste helft van het schooljaar een voorlopig studieadvies. Als leerlingen blijken te geven van een bijzonder talent gaat de school met de ouders op zoek naar een geschikte school.

Doeltreffendheid De school gaat in enige mate na welke de doeltreffendheid is van haar loopbaanbegeleiding. Systematisch vraagt de directeur de resultaten op van de leerlingen in het eerste jaar secundair onderwijs. Vanuit de bekommernis om ook leerlingen de kans te geven voor technische beroepen te kiezen, propageert het schoolteam de oriëntatie naar het technisch onderwijs. Vooral door de evaluatie van actiepunten uit het SES-plan gaat de school na hoe doeltreffend haar zorgbeleid is in functie van een optimale schoolloopbaan.

Ontwikkeling Alle teamleden nemen hun verantwoordelijkheid op bij de opvolging van de schoolloopbaan van de leerlingen. De samenstelling van de klassenraad voor de toekenning van het getuigschrift basisonderwijs, waarbij naast de directeur en de zorgcoördinator ook alle onderwijzers van de bovenbouw zijn betrokken, duidt op een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Het schoolteam worstelt nog met de vraag hoe ze andere competenties zoals de muzische vaardigheden in kaart kan brengen. Bij het lopend verbeterproces van muzische vorming in de lagere afdeling zal dit ter sprake komen.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Kwaliteitszorg	Het beleid van de school kenmerkt zich door de aandacht voor integrale kwaliteitsbewaking. De school bewaakt haar onderwijskwaliteit op diverse wijzen. Daarbij krijgt outputmeting een belangrijke plaats toebedeeld. Omwille van de taaluitdagingen die de leerlingenpopulatie met zich meebrengt, gaat het schoolteam met genormeerde taal(vaardigheids)toetsen na hoe de leerlingen op het gebied van de Nederlandse taal evolueren. De resultaten van gestandaardiseerde eindtoetsen vormen de aanleiding om bij resultaten lager dan de schooleigen verwachtingen, de oorzaken daarvan te onderzoeken en bijsturingen uit te voeren. Daarbij blijft de school trouw aan haar visie op thematisch werken. Met bevragingen van leraren, leerlingen en ouders gaat zij ook de tevredenheid na van de betrokken actoren.
Visieontwikkeling	
Leiderschap	
Besluitvorming	

Vanaf het ogenblik dat de school autonoom werd, heeft de directeur de kans gegrepen om de visie op samenhang volgens de uitgangspunten van de decretale ontwikkelingsdoelen en eindtermen en uit de leerplannen in concrete realiteit te brengen. Dit didactisch principe is heel herkenbaar in de onderwijspraktijk aanwezig, zowel in de kleuter- als in de lagere afdeling. Gezien de groeiende taalheterogeniteit heeft de school haar onderwijsaanbod verder aangepast aan de gewijzigde instroomkenmerken. De meer recente visieteksten zijn het werk van het kernteam onder leiding van de directeur. Zij toetsen de teksten af bij het schoolteam en passen deze waar nodig aan. Heel wat nuttige sjablonen, maar ook het functioneel schoolwerkplan ondersteunen daarbij de verbeteracties. De leraren ervaren hoge verwachtingen vanuit het beleid maar voelen zich tegelijk gesteund en gewaardeerd, zodat de werktevredenheid hoog blijft.

De school wordt geleid door een gedreven, veeleisende maar menselijke directeur. Hij volgt de leraren op een coachende wijze op door de organisatie van klasbezoeken en functioneringsgesprekken en de controle van werk- en planningsdocumenten. Volgens de meeste leraren heeft hij sinds de vorige doorlichting ook beter geleerd zijn waardering voor hen uit te drukken. Enkele werkgroepen, individuele verantwoordelijkheden en het zorgteam dat als kernteam fungeert, ondersteunen het beleid. De leraren ervaren het beleid als sterk richtinggevend, maar zij typeren het tegelijk als democratisch.

Binnen de school heerst een echte overlegcultuur met aandacht voor de specificiteit van de niveaus. Er is een grote gezamenlijke doelgerichtheid dat in de kleuterafdeling geconcretiseerd wordt in een nauwe teamsamenwerking, en in de lagere afdeling in een sterke graadswerking.

GOK- en zorgbeleid	Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid op de analyse van data die de meest relevante noden van leerlingen(groepen) in kaart brengt. Het schoolteam heeft een duidelijke visie over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid vorm wil geven. Het team organiseert de acties sterk vanuit operationele doelen die aansluiten bij de noden van de leerlingen. Daar waar het kan stemt het team zijn beleid af op dat van de scholengemeenschap. De schoolorganisatie zorgt ervoor dat het team de meeste vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid bereikt. De acties (op leerling-, leraren- en schoolniveau) die het schoolteam uitwerkt, sluiten nauw aan op de vooropgestelde doelen. Hierbij is er expliciete aandacht voor
---------------------------	--

kleuterparticipatie en voor de afstemming van de eigen acties op het beleid van de scholengemeenschap.

Het hele schoolteam kent de effecten van de acties binnen zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid.

Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van de meeste teamleden met het oog op het schooleigen zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid.

Talenbeleid Het schoolteam heeft een visie over talenbeleid ontwikkeld. Ze is gebaseerd op elementen aangereikt door de scholengroep. Het team besteedt veel aandacht aan de kwaliteit van de communicatie met de ouders. Het gebruik van het Nederlands staat voorop maar het gebruik van een andere taal, indien nodig voor de communicatie, wordt toegestaan. Op onderwijsinhoudelijk vlak investeerde het team sterk in de optimalisering van het onderwijsleeraanbod en -proces voor Nederlands. Vele initiatieven en acties dragen op dit moment bij tot een uitdagende en gevarieerde benadering van het leergebied. De schoolleiding en de teamleden zijn zich ervan bewust dat gerichte aandacht voor de communicatieve aspecten van taal, de woordenschatontwikkeling, de leesbevordering en de creatieve schrijfopdrachten de ontwikkeling en het leren van de leerlingen kunnen versterken. Voor Frans maakte het team bewuste keuzes op het vlak van materialen, de verdeling van de onderwijstijd en de inzet van de teamleden. Ook in dit leergebied legt het team het accent op interactieve en functionele opdrachten. Voor die leerlingen die slechts over een basiskennis Frans beschikken, zet het team in op de verhoging van de spreekdurf. Voor die leerlingen die reeds vlot Frans spreken, moedigt het team de beheersing van het schrijven aan zodat zij het Frans dieper leren kennen. Het schoolteam evalueert de kwaliteit van de uitvoering van het talenbeleid en stuurt de aanpak van het talenbeleid bij op basis van zelfevaluatie en resultaten van de vele (genormeerde) toetsen. De specifieke leerlingenkenmerken dagen het schoolteam voortdurend uit om uitdrukkelijk permanent te investeren in de realisatie van het talenbeleid. Het team staat open voor de expertise van onder meer externe ondersteuningsinitiatieven om nieuwe ideeën uit te werken en te implementeren.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De sterke leerplangerichtheid bij zowel de planning als de bewaking van het onderwijsaanbod, waardoor de school aantoont dat ze de ontwikkelingsdoelen voor wiskundige initiatie en wereldoriëntatie systematisch nastreeft, en ze een aanbod biedt dat dekkend is om de eindtermen wiskunde en wereldoriëntatie te bereiken.
- Het gebruik van ICT als ondersteuning bij het onderwijsaanbod, waardoor de school aantoont dat ze de meeste leergebiedoverstijgende eindtermen ICT nastreeft.
- De doelgerichte planning van de activiteiten en lessen.
- De werkelijkheidsgerichtheid van het onderwijsaanbod door de organisatie van leeruitstappen, meerdaagse openluchtklassen, materialen in de klas, toon- en themahoeken....
- De vele kansen die de leerlingen krijgen tot actief leren in uiteenlopende werk- en groeperingsvormen.
- De samenhang tussen de leergebieden, in de kleuterafdeling binnen de themawerking, in de lagere afdeling vanuit het leergebied wereldoriëntatie met vooral de leergebieden Nederlands en muzische vorming en de leergebiedoverschrijdende thema's.
- De groeiende complexiteit en de functionele waarde van tijds- en ruimtekaders doorheen de school bij het ruime merendeel van de leraren.
- De sterke aandacht voor de domeinen natuur, techniek en maatschappij binnen het leergebied wereldoriëntatie.
- De aandacht voor verschillende educaties zoals gezondheidsopvoeding, verkeerseducatie en seksuele en relationele opvoeding.
- De observaties en de analyse van de evaluatieresultaten van wiskunde als basis voor de binnenklasdifferentiatie en remediëring.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De afstemming van de professionalisering op de schoolprioriteiten en de noden en interesses van de individuele leraar.
- De aandacht voor ondersteuning van nieuwe teamleden zowel vanuit het leiderschap als van de collega-leraren.
- De samenwerking met externe ondersteuningsinitiatieven op basis van analyse van eigen noden waaruit de professionaliseringsvragen volgen.
- Het systematisch georganiseerd intern overleg waarbij de leraren kansen creëren tot leren van elkaar.
- De verschillende initiatieven die vanaf de jongste kleuters genomen worden, gericht op zelfconceptieverheldering, verhoging van keuzebekwaamheid en horizonverruiming.
- De vele initiatieven die het schoolteam neemt om de loopbaan van de leerlingen te begeleiden zowel bij de overgangen tussen de leeftijdsgroepen als bij de scharniermomenten.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het gebruik van outputgegevens om de eigen onderwijskwaliteit in kaart te brengen en te verbeteren.
- Het sterke intern leiderschap waarbij zowel leraren met specifieke verantwoordelijkheden als georganiseerd in werkgroepen mee het schoolbeleid bepalen en ondersteunen.
- De schoolleiding die een goed evenwicht vindt tussen aansturen, begeleiden en opvolgen van het schoolteam.
- De schoolleiding die de systematische aanpak van verbeterprocessen bewerkstelligt.
- De grote gezamenlijke doelgerichtheid van het schoolteam, de wil om de eigen kwaliteit van het onderwijs kritisch te beoordelen, en de bereidheid om in ontwikkelingstrajecten te stappen om de schoolwerking verder te optimaliseren.
- De functionaliteit van het schoolwerkplan.
- Het duidelijk participatief ICT-beleid.
- De wijze waarop de instelling de tekorten op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne opspoorst en beheerst.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De inhoudelijke inbreng van de leerlingen in de thema's als bijdrage tot talentontwikkeling vanuit capaciteiten en interesses.
- Vanuit de bespreking van de actualiteit de leerinhouden duiden en/of verdiepen als middel om een thema of project op gang te brengen en te stimuleren.
- De kleuters extra kansen geven om gedifferentieerd zelfsturend te leren met onder meer stappenplannen bij ontwikkelingsmaterialen.
- In de lagere afdeling het multiperspectief karakter van de thema's wereldoriëntatie verder uitwerken.
- In de lagere afdeling de evaluatie van WO-vaardigheden zuiver stellen in relatie tot de rapportering over het leergebied.
- In de lagere afdeling de breedte van evaluatiepraktijk voor wereldoriëntatie bewaken en de rapportering daarop afstemmen.
- In de lagere afdeling bij de oplossing van wiskundige problemen meer aandacht besteden aan de schematisering, bespreking en vergelijking van de oplossingsstrategieën.
- ICT systematisch aanwenden om op een veilige, verantwoorde en doelmatige manier te leren communiceren.
- De ouders meer pro-actief betrekken bij de het nastreven van de eindterm 'ICT gebruiken op een veilige, verantwoorde en doelmatige manier'.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De verschillende gegevens over de ontwikkeling van de kleuters op elkaar afstemmen en laten aansluiten bij de vooropgestelde leerplandoelen.
- De talenten van de leerlingen in functie van een optimale schoolloopbaan meer overzichtelijk in kaart brengen.
- De verdere professionalisering van de leraren in functie van de eerstelijnszorg.

Wat betreft het algemeen beleid

- De visie op professionalisering verder uitwerken waarbij ook aandacht gaat naar 'systematisch leren van elkaar op de klasvloer'.
- Vanuit het beleid 'sociaal-economische status' (SES) nog meer expliciet aandacht besteden aan het werken op lerarenniveau om de leraren nog meer bekwamer te maken in differentiëren en remediëren.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **kleuteronderwijs** en het **lager onderwijs**.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Guido AERTS de inspecteur-verslaggever	Pascal ONDERDONK de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	